

MARSH

MARSH MERCER KROLL
GUY CARPENTER OLIVER WYMAN

6 Maj 2009

Marsh Forum Aktuella Rättsfall

Elin Ronesen, Stockholm

Påverkar krisen i den finansiella sektorn försäkringsärenden?

- **Erfarenhet från tidigare lågkonjunkturer visar att:**
 - **Bedrägeriärenden ökar**
I perioden 2007-2008, 27 % fler försäkringsanmälningar
 - **Antalet skador ökar generellt**
 - **Höjd noggrannhet vid handläggning med den följd att handläggningstiden blir längre**
 - **Reducerad kapacitet på försäkringsmarkanden och ökade försäkringspremier**

Göta Hovrätts avgöranden – vad har hänt sedan?

- **Bakgrund**

NJA 2004:566

Vid en trafikolycka i oktober 1999 på allmän väg vid Tingstadstunneln i Göteborg läckte drivmedel från ett av de inblandade fordonen ut på vägbanan. Vägverkets driftentreprenör PEAB utförde sanering av trafiksäkerhetsskäl och miljöskäl.

Vägverket krävde ersättning från Trygg Hansa som var en av bilarnas försäkringsbolag.

- **Högsta Domstolen:**

Vägverket har inte rätt till skadestånd från en vid trafikolycka inblandad trafikant för sådana åtgärder av skyddskaraktär vilka normalt ankommer på väghållaren.

Kostnader för åtgärder som myndigheten är skyldiga att utföra får anses vara av sådan natur att de inte är skadeståndsgrundande utan särskilt lagstöd.

Ersättning kan utgå enligt TSL för värdet av förstörda vägskyltar eller kostnader för reparationer av förstörda vägportar eller liknande

Vägverkets skyldighet

- Vägverkets skyldighet som väghållare följer av 26 § väglagen
”Väg skall hållas i ett för samfärdseln tillfredställande skick genom underhåll, reparationer och andra åtgärder.”
- Vad gäller för kommunala vägar/gator?

Plan och bygglagen 6 kap 30 §

Kommunerna svarar för underhållet av gator som kommunen är huvudman för. Vilka kvalitetskrav som kan ställas framgår inte.

Vad hände under 2008?

SvD Näringsliv måndag 3 november 2008

Försäkringsbolagen tjänar miljarder på lucka i lagen

Påkörda trafikskyltar, vägräcken, belysningsstolpar med mera ersätts normalt av bilägarens försäkringsbolag. Men nu har bolagen hittat en lucka i lagen så att de slipper betala ut miljardbelopp till kommunerna och Vägverket.

Fakta

Trafikförsäkringsföreningen är ett samarbetsorgan för Sveriges trafikförsäkringsbolag.

tal kommuner att få ut ersättning från försäkringsbolagen.

Problemen började i somras. Ett bolag upptäckte att väglagen inte ger kommuner och Vägverket rätt att kräva ersättning. Ett antal fall har prövats i tingsrätt och hovrätt och i samtliga har försäkringsbolagen vunnit. Det kan ta år

bara för belysningsstolpar en årlig kostnad på 800 000 kronor. Trafikskadetjänst uppskattar kommunerna och statens kostnader till över 1 miljard kronor.

Situationen förvärrades nyligen då även Trafikförsäkringsföreningen upphörde med sina betalningar till kommuner och

- Sommaren 2008 slutade försäkringsbolagen utbetala ersättning för förstörda eller skadade väganordningar orsakade av bilolyckor.
- Trafikförsäkringsföreningen har också slutat betala ersättning till trots för avtal med SKL.

Vad hände under 2008?

- Bakgrunden:

Domstolsprocesser mellan Vägverket och olika försäkringsbolag om rätt till trafikskadeersättning.

Vägverket förlorade i tingsrätten.
Domarna överklagades av Vägverket.

I ett av fallen har Göta hovrätt den 25 september 2008 fastställt tingsrättens dom, medan samma hovrätt i en annan dom den 6 november 2008 ändrat tingsrättens dom och ansett att Vägverket är berättigat till ersättning.

Göta Hovrätts avgörande

- **Skada på vajerräcke inte ersättningsberättigad**

Återställande av vajerräcket – upprätthållande av tidigare trafiksäkerhetsfrämjande åtgärd. Ingen ersättning.

- **Rätt till ersättning för skadad linjemarkering**

Hovrätten - karaktären av de åtgärder som vägverket begärt ersättning för har avvikit från vad som kan anses normalt vid en trafikolycka.

Ersättning utgick, men kostnader för sanering och del av kostnaden för att åtgärda linjemarkering räknades bort.

Status – vad händer nu?

- Försäkringsbolagens hållning
“Enligt försäkringsbolagets mening saknar kommunen lagstöd för sitt krav”
- Rättsläget är oklart
Hovrättens domar inte prejudicerande
- Domarna har överklagats
- Fortsätt skicka in kraven
Preskription
- Vi hjälper gärna till!

Kammarrätten i Stockholm 4964-07 10 kap. Plan och bygglagen

- **Fastighetsägare ansvarar för översvämmat dike**

Det ankommer på var och en som råder över vatten som finns inom hans eller hennes fastighet att se till att olägenheter inte uppkommer för andra fastighetsägare.

Det ankommer vidare på fastighetsägaren där diket är beläget att hålla diket i godtagbart skick.

- **Landstinget behöver inte göra om upphandling av konst**

Kammarrätten gick i mot Länsrätten.

Landstinget i Västra Götalandsregionen genomförde upphandling av fast konstnärlig utsmyckning i en ny vårdbyggnad vid Borås sjukhus och Sahlgrenska sjukhuset.

Det var rätt att utan föregående annonsering att välja anbudsgivare utifrån ett urval av konstnärer.

Lagens möjlighet att göra undantag tillämplig –
”Tillräcklig urskillning”

- **Kommunens förfrågningsunderlag**

NCC krävde att kommunen skulle göra om en offentlig upphandling gällande en nybyggnation av ett gruppboende. Man hävdade att konkurrentens anbud inte uppfyllde kraven i förfrågningsunderlaget vid anbudstidens utgång.

Länsrätten ansåg att förfrågningsunderlaget var så otydligt skrivet att det brister avseende öppenhet och förutsägbarhet så allvarligt att det inte uppfyller kraven för offentlig upphandling.

- **Poängsättning och referenser i anbudsutvärderingen vid offentlig upphandling**

Det klagande bolaget anser att det av kommunerna framräknade resultatet är felaktigt. De anser att utvärderingen inte följer förfrågningsunderlaget.

Frågorna som prövades i målet var om certifiering av ledningssystem och om referenser får vara en del av anbudsutvärderingen.

Kommunernas förfarande strider inte mot LOU och överklagandet avslås.

Gotlands tingsrätt T 399-08 Skadestånd

- **Kommun skrev ”kontrakt” med mobbad tioåring**

Barn- och elevombudet stämde kommunen för underlåtenhet att förhindra kränkningar mot en mellanstadieelev.

”När NN blir retad eller att någon knuffas eller slåss skall han direkt komma till en vuxen på skolan och berätta om vad som har hänt. Detta är inte att skvallra. Det gäller alla barn på skolan. När NN blir arg eller ledsen får han inte gå hem. Det som har hänt måste redas ut direkt. Han måste komma in till alla lektioner och sitta på sin plats. NN skall också gå ut på alla uteraster, gärna nära någon vuxen som är ute”.

- **Tingsrätten förpliktade kommunen att betala 30 000:- i skadestånd.**

Gotlands tingsrätt T 399-08 Skadestånd

- **”- domen är en signal till skolor runt om i Sverige att ta elevers uppgifter på allvar och att de är tvungna att agera när barn och elever upplever sig utsatta för mobbing”**

Barn – och elevombudet Lars Arrhenius

Hovrätten för Västra Sverige T 3798-08 Skadestånds ansvar mot tredje man, Halkbekämpning

- **Ansvar för snöröjning och halkbekämpning som åligger fastighetsägaren kan inte delegeras bort.**

Fastighetsägaren kan inte genom avtal eller att använda entreprenör avhända sig det åliggande ansvaret vid en tvist med en skadedrabbad tredje man.

En fråga om kommunen genom avtal åtagit sig ett ansvar jämte fastighetsägaren direkt mot tredje man.

Hovrätten fastställde tingsrättens dom – avtalet kunde inte anses vara entydigt avseende om avsikten varit att kommunen skulle svara direkt gentemot tredje man.

Ny lagstiftning

▪ Ny skollag

- läggs fram före sommaren med efterföljande remisstid
 - Ökade befogenheter för lärare och rektorer
 - ytterligare disciplinära åtgärder,
 - Försittning
 - Skriftlig varning för grundskoleelever
 - Rektor ges befogenhet att stänga av grundskoleelev
- Lärarnas Riksförbund ställer krav på regeringen att de disciplinära åtgärderna måste ge ökade bidrag till kommunerna.

Ny lagstiftning

- **Arbetsmiljölagen (1977:1160) Ändringar i gällande lagstiftning**
 - Lagrådsremiss 5 febr. 2009
 - Stärker och förtydligare elevs och studerandes medverkan i arbetsmiljöarbete
 - Förbättra arbetsmiljöskyddet för arbetskraft som hyrs in från bemanningsföretag
 - Arbetsmiljöombud som alt. benämning för skyddsombud

MARSH

MARSH MERCER KROLL
GUY CARPENTER OLIVER WYMAN